

РЕЦЕНЗИЯ

от проф.д-р Симо Лазаров

върху приносния характер на педагогическата, научно-изследователска и художествено-творческата дейност на

ДОЦ. Д-Р КРЕМЕНА АНГЕЛОВА АНГЕЛОВА

за периода 2015 -2019 г. във връзка с обявения в Държавен вестник (бр.101/27.12.2019 г.) конкурс за професор в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство, специалност „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“

Заемана длъжност: Доцент доктор в катедра „Теория на музиката“, ТКДФ на НМА „Проф.Панчо Владигеров“. Професионалната ѝ реализация като звукорежисьор е свързана със звукозаписното студио на НМА като преминава през всички етапи на технологична реализация на звукозаписа. В процеса на работа изгражда дълготрайни творчески сътрудничества, предпоставка за създаването на висококачествена музикална звукозаписна продукция осъществена с реализацията на над 100 компакт диска, както и с голям брой звукозаписи и видеозаписи с рекламна цел.

През 2015 г. защитава докторска дисертация на тема “Прилагане на психоакустичните модели за изграждане на пространствени звуковъзпроизвеждащи системи”.

Участва в разработването и реализацията на нов тип музикално-технологични събития, семинари и форми. Участва в разработването на проекти по в НМА “Проф. П.Владигеров” и други институции.

Четири са основните обхванати от доц.д-р Кремена Ангелова дейности: педагогическа, звукорежисьорска и музикално-продуцентска, проектова работа и научно-изследователска и художествено-творческа дейност.

Справката с нейните научни приноси на изследователската дейност доказват професионалния научен потенциал за постигане на резултати. Като преподавател в специалност „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“, нейната методология на обучение е в рамките на теоретическата постановка и е съчетана с практическото приложение на преподаваните дисциплини, прилагайки иновативни методи. Тя е автор на нова концепция за прием и обучение в специалност „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“, което подпомага и развитието и съвременното обучение по специалността. Резултатите личат от реализацията на завършилите тази специалност студенти.

Звукорежисьорската и музикално-продуцентска дейност е осъществена с реализацията на седем CD-та, едно DVD и множество рекламни аудио и видео продукти.

Организирана в четири позиции е описана проектова работа на доц.д-р Кремена Ангелова включваща подготовка на проектни предложения, реализация и участие в проекти по художествено-творческа дейност в НМА „Проф. П.Владигеров“ и други институции. Проектите “Musica Vulgara” и “Музиката на физиката” доказват практическото приложение на нейното преподавателско амплуа.

Научно-изследователска и художествено-творческа дейност обособена в 15 позиции от справката включва участия в международни конгреси, ръководство, организация и провеждане на семинари, създаване и ръководене на национален образователен семинар както и участия в организацията и подготовката за провеждане на международни конкурси и фестивали.

Справката за изпълнение на минималните национални според ЗРАСРБ изисквания на доц. д-р Кремена Ангелова сочи, че минималните национални изисквания точки по групи показатели, свързани с научната, преподавателската и художествено-творческата дейност, които са определени в приложението по научни области и професионални направления за академична длъжност **професор** са изпълнени. И те са както следва:

Група А – 50 при минимални изисквани точки: 50

Група В – 150 при минимални изисквани точки: 100

Група Г – 175 при минимални изисквани точки: 150

Група Д - 80 при минимални изисквани точки: 80

Група Е – 170 при минимални изисквани точки: 120

Доц. д-р Кремена Ангелова последователно и методично работи за утвърждаване на съвременното обучение в дигиталната действителност. При нея технологиите за създаване на звуков продукт се използват максимално и прилагат в умелото съчетаване на творческата дейност с дигиталната среда. А връзката на тази дигитална среда с музикалното творчество в контекста на архивиране е именно звукорежисурата.

Тази връзка трябва да е ефективна за да се реализира съзидателния момент необходим за осъществяването на крайния звуков продукт. Необходимата съвременна технология е само базата, на която се изгражда съвременния софтуер – факт, който е добре осъзнат, а процеса добре овладян от доц. д-р Кремена Ангелова.

Доближаването на български звукови продукти до световните сцени е друго направление в което тя работи. В нейния творчески път са залегнали педагогическия подход и методология, изграждащи научната база за реализирането на звукови продукти от съвременен тип, които стават достояние за световната аудитория.

Справката за цитиранията показва, че цитираните постижения в общо 8 материала говорят за интереса към дейността на доц. д-р Кремена Ангелова, което е свързано с показания безспорен професионализъм. Извън обсега на тази справка вероятно има и други цитирания.

Учебната и преподавателска дейност на доц. д-р Кремена Ангелова е широкомащабна и е включваща широка палитра от преподавани дисциплини: Аналогов монтаж, Звукорежисура. Аудио постпродукция, Психоакустика, Електронен курс по „Основи на психоакустиката. Тези познания на доц. д-р Кремена Ангелова затвърждават нейния афинитет и научен потенциал към специализираната музикална сфера, очертана в рамките на съвремените изисквания и необходима за педагогическата насоченост при обучението на бъдещите звукорежисьори.

Административната и обществена дейност на доц. д-р Кремена Ангелова е насочена към разработването на проектна дейност за развитието на българската музикална култура и актуализирането на съвременните средства за комуникация, включвайки и социалните мрежи. Връзките с институции от чужбина спомагат за реализирането на български музикални продукти на световните сцени. Кооперирането с артисти от други държави е стимул за реализацията на студенти и преподаватели и на творци от областта на звукотворчеството. А интензивната преподавателска дейност съчетана с художествено-творческата изява е гаранция за стимулирането и на творческите изяви на студентите.

Личните ми впечатления от кандидата датират от началото на нейната дейност като асистент и преподавател в катедра „Теория на музиката“, ТКДФ на НМА „Проф.Панчо Владигеров“. Тя е преподавател с целенасочено отношение към овладяването на всички аспекти на иновационните технологии свързани със звукозапис. Допълнително притежаваните организационни качества допринасят за постигането на поставените учебни и художествено-творчески цели в работата със студенти и реализирането на проекти.

Мнението ми за дейността на доц. д-р Кремена Ангелова е високо, а постиженията ѝ не подлежат на съмнение. Имам ясното виждане, че дейностите и активностите ѝ ще продължават да се развиват в тази поета правилна посока. Желанието ѝ за решаване на поставените всички задачи говорят за доц. д-р Кремена Ангелова като за човек с високи професионални качества. Препоръките ми по отношение на дейността ѝ включват пожелание за продължаване на поетия курс към утвърждаване на звукорежисьорското майсторство, а ако се наложи подкрепа от моя страна бих я осъществил с убеденост.

Справката за приносите на предложената като хабилитационен труд художественотворческата дейност на доц. д-р Кремена Ангелова включва няколко раздела. Като хабилитационни материали тя предлага 5 звукозаписни продукта (CD и DVD) и 4 научнообразователни проекта и събития, реализирани в периода 2015-2019 г., както и материали за цялостната ѝ научна, художественотворческа и преподавателска дейност за периода 2015-2019 г.

Приносните моменти на представената научно-изследователска продукция са насочени към създаването на оригинална авторска концепция за звукозапис на изброените звукозаписни продукти. Приносният характер на цялостната ѝ звукозаписна дейност се разглежда в три основни направления:

1. Организационна и издателска дейност – работа ми по изброените звукови продукти.
2. Музикално-продуцентска дейност и
3. Постпродукционна работа

Петте реализирани звукови продукта са следните:

1. “Moods”- Популярни пиеси за цигулка и пиано с изпълнители: Ангел Станков (цигулка) и Ивелина Казанджиева (пиано).
2. „It’s Christmas”- Коледни песни в изпълнение на Хора на софийските момчета с диригент Адриана Благоева.
3. DVD „Sofia Boys’s Choir in Japan”-Концертно изпълнение на Хора на софийските момчета с диригент Адриана Благоева.
4. “Воспою тебе, Господи”- Ортодоксална музика в изпълнение на Софийски катедрален хор “Света Неделя” с диригент: Мирослав Попсавов
5. “Penka Kouneva, Invisible Lifeline”- Пиеси за пиано на композитора Пенка Кунева. Изпълнение и аранжирмент: Георги Славчев. Издател: Pan Colony Records Inc. Дискът е издаден и се разпространява в САЩ и онлайн.

Дигиталните звукови продукти на доц. д-р Кремена Ангелова ангажират вниманието с качествен звук, общоприетите критерии за това, добре известни на колегите –звукорежисьори са добре звуково обосновани. Впечатлението за пространство, дозирананата употреба на реверберация съобразена със съвкупното съотношение на обема на помещението, звучащото тяло, музикалното съдържание и акустическите качества на студиото дават добър резултат в реализираните от нея

звукови продукти. Тя решава перфектно творческите проблеми свързани с процеса на създаване на музикален продукт. Дава фундаменталната звукова информация необходима за всеки звукозапис.

Реверберационният баланс, R/D съотношението и плановете, свързани с разположението в дълбочина дават обемния завършек на звуковата картина. В горе споменатите звукови продукти са налице акустичната атмосфера, която създава чувство на присъствие у слушателя. Прозрачността, необходима за отделното възприемане на различните звучащи групи и разбираемостта на нотно-звуковия текст е ясно осезаема,

Стерефоничното разпределение и локализацията на звуковия източник, широчината на изображението на точковидните звукоизточници, музикалният баланс със съотношението на звуковата сила на отделните звукови компоненти при доц. д-р Кремена Ангелова водят до ясен тембър и оптимално възпроизвеждане на честотния спектър и преходните процеси на директното звуково поле, както и подходящо възпроизвеждане на честотния спектър на пространствената информация.

Стереовпечатлението, стерефоничният баланс с широчината на изображението, разпределението на посоката на звука и дифузията, както и баланса на информацията за определения интервал от времето събитие от двата канала придават необходимото чувство за непрекъснатост на музикалната драматургия.

Стерефоничната звукова картина е перфектна със съблюдаването на стерефоничния баланс, максималното използване на възможната широчина на звуковото изображение вследствие на което се получава предаване на едно убедително впечатление за пространство.

Практико-приложните приноси се моделират чрез компетентностите на доц. д-р Кремена Ангелова в реализацията на дигитален музикален продукт в студийна среда, използвайки такава технология. Тези аргументирани компетентностни характеристики на звукорежисьора са актуални и са основа за развитие и формиране на съвременния продукт. Теоретичните познания на звукорежисьора намират своя изказ в реализацията на продукт в съвременна аудиовизуална среда, съобразена с новите технологии.

Като приносен елемент трябва да се изтъкнат и творческите усилия за съчетаване на професионалната работа с високото художествено-творческо и музикантско майсторство. Свързани с българската музикална култура и нейното развитие в художествено - творчески аспект всички продукти носят характеристиката на многогодишно творческо сътрудничество с изпълнителите и с критериите за развитието на българската музикална култура.

Широкият работен обем като звукорежисьор и музикален продуцент на звукозаписи с класическа, филмова и фолклорна музика и мотивацията за работата ѝ в тази посока за звукорежисьора-продуцент винаги е цената на художествената стойност на продукта и неговото значение за развитието на музикалната и звуковата култура у нас.

В дейността на доц. д-р Кремена Ангелова са посочени впечатляващ брой звукозаписи, водещи творчески изяви и професионални дейности включващи експертна и художествено-творческа дейност. Постигнатото от нея качество на реализация е актуално за съвременното творчество и е в светлината на дигиталните технологии като този резултат е разкрит с необходимия професионализъм и увереност.

За доц. д-р Кремена Ангелова е важно издигането на ново ниво на работата на музикалния продуцент. За това има значение и нейната дългогодишна професионална работа през всички технологични етапи – аналогова магнитна лента, дигитални монтажни станции и компютърно базирани DAW, което ѝ позволява да изгради „гъвкава система за работа със звука в етапа на постпродукцията, с използване на

неспецифични подходи при решаването на проблемите за постигане на максимално качество на крайния продукт.”

Натрупаните практически умения са систематизирани и обобщени и в преподавателската й дейност в специалност „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн”. Сравнително нова посока на усилията са проблемите свързани със звуковата реставрация и използването на звукорежисюрските умения за създаване на саунд дизайн за игри, както и провеждането на музикален хакатон в различни локации.

Заклучение

Обобщението и изводите са в контекста на идеята за утвърждаването на специализирана звукова среда, в която изпълнителите да са реално звучащи, а слушателите да се почувстват участници в събитието. Постигането на тези цели със създаването и реализирането на проекти е също и въпрос на реална оценка, поставена на базата на анализирания проблем за качество. Този функционален детайлизиран модел за експертна оценка е обоснован на база дефинираните към всяка стъпка от реализацията на продукта критерии и показатели. Осъществяването на самооценка е важен подход използван в предадените от доц. д-р Кремена Ангелова материали и справки.

Целият научно-практически и организационен принос на доц. д-р Кремена Ангелова ясно откроява извода, който говори за присъствието на енергична личност, чиято дейност има безспорни достойнства и в областите на активности.

Предвид всичко изтъкнато по-горе, както и поради безспорните качества на кандидата, предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да изберат за **професор** в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство, специалност „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“ доц. д-р Кремена Ангелова.

София, 25.03.2020 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

/проф.д-р Симо Лазаров/